

Kanton Bern
Canton de Berne

Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Informations à l'intention des parents

Somali

Direction de l'instruction publique et de la culture

2 Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Tusmooyinka

Hordhac	3
Waxbarashada qabsabka ah	4
Ujeedooyinka waxbarashada qasabka ah.....	5
Taageeada iyo Kor u qaadista.....	10
Waalidiinta iyo waxbarashada qasabka ah	12
Masuuliyaddaha/Qeexida Shuruudaha la Isticmaalay.....	15

Impressum

Édition et droits d'auteur:

Direction de l'instruction publique et de la culture du canton de Berne (INC)

Office de l'école obligatoire et du conseil (OECO)

oeco.inc@be.ch

Édition 2023

Download: www.be.ch/ecole-obligatoire

Hordhac

Warqaddan waxay ku siineysa maclu-umaadka ku saabsan nidaamka dugsiga dowladda ee Gobolka ee Bern waxayna ku siineysa jawaabaha su'aalaha soo socda:

- Sida ay yihiin dugsiga barbaarinta iyo dugsiga hoose iyo dugsiga sare dhexe iyo heerarka loo qaabayay?
- Dugisga muxuu ka filaya waalidiinta?
- Maxay waalidiinta sameyn karaan si ay uga caawin carruurtooda inay ka dareemaan raaxda dugsiga oo ay helan waxbarashadooda ugu badan?

Macalimiinta iyo maamula dugsiga ee deegaanka (*commune*) ayaa ku faraxansanaan doonaan inay ku siiyan maclu- umaad dheeraad ah..

4 Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern

Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Waxbarashada qabsabka ah

Macluumaadka Guud

Généralités

Sharci ahaan, waxbarashada qasabka ah waxay ku dhammaata muddo kow iyo sano ah.

Dugsiga hoose (kindergarten-ka labasano) wuxuu bilaabmaa sanadka uu ilmuhu buuxiyo afar ka hor Luulyo 31. Haddii ay doortaan, waalidiinta ayaa dib u dhigi kara taariikhda bilbaaista oo hal sano ah.

Dugsiga wuxuu bixinaya qalabka waxbarista iyo qalabada dugsiga ee ardayda oo lacag la'aan ah,

Gabdhaha iyo wiilasha ayaa lagu faraya inay si wada jir ah iyo waxbaris isku mid ah inay u isticmaalaan labada jinsi.

Waxbarashada qasabka ah waa dhedhexaad leh xushmada diimaha kala duwan.

Guddiga dugsiga (*la commission scolaire*) iyo maamulayaasha dugsiyada ee degmo walba ayaa ka masuul ah shaqada dugsiga barbaarinta iyo dugsiyada.

Haddii waalidiinta ay dooraatan inay carruurtooda dhigtaan dugsi gaar ah, waa inay iyaga iska bixiyaan lacagaha.

Carruurta qabaa naafanimada iyo baa-hiyada gaar ah ma dhigan karaan dugsiyada dowladda waxaa ay dhigayan dugsiyada waxbarashada gaar ah (*l'offre spécialisée*).

Ujeedooyinka waxbarashada qasabka ah

Objectifs de l'école obligatoire

Waxbarashada qasabka ah waxay bixisaa waxbarashada aasasiga ah ee aqoonta iyo hormarinta xirfada, taas oo aasaaska u dhigta waxbarashada xirfada mustaqbalka, waxbarashada dheeraad ah ee heerka dugsiga sare iyo waxbarashada nololsha-dheer. Intaa waxaa dheer, dugsiga inuu fududeynayo hormarinta aqoonta, wuxuu bixiya jawiga fahmka xushmad ee labada dhinac iyo dulqaadka wuxuna ardayda ku dhiiragelinaya inay ula dhaqmaan si masuuliyad ah bani'aadamka kale iyo deegaanka.

Manhaj

Le plan d'études romand (PER)

PER wuxuu u adeegaa sida aasaaska qorsheynta casharrada macalimiinta laga bilaabo kindergarten ilaa kow iyo tobnaad sanad dugsiyeedka.

Ujeedooyinka waxbarashada qasabka ah

	Heerka dugsiga sare Degré secondaire II Xirfada waxbarashada ama tababarka ama dugsiga sare (sida apprenticeship ama Baccalaureate school)	2–4 sano		
Waxbarashada qabsabka ah École obligatoire	Heerka dugsiga hoose (sano 9–11) Degré secondaire I (9e à 11e)	3 sano	Cycle 3	
	Heerka dugsiga koowaad (sano 3–8) Degré primaire (3e à 8e)	6 sano	Heerka dugsiga hoose 4 sano	Cycle 2
			Basisstufe/ Cycle élémentaire 3 - 5 sano	Cycle 1
	Dugsiga barbaarinta École enfantine	2 sano		

Dugsiga barbaarinta

École enfantine

Carruuta ku jirta dugsiga barbaarinta sanadaha koowaad iyo labaad waxaa si wada jir ah loogu baraya hal fasal. Dugsiga barbaarinta waxay siisa carruurta booska nolosha, ciyaarta iyo waayo araganimu wada jir ah. Ujeedkeedu waa dhiraagelinta iyo kor u qaadista hormarinta iyo waxbarshada, inta ay qaadaayso baahiyada gaar ah, kartiyada, xawaaraha waxbarashada ee la iska rabo.

Sharci ahaa, dhammaan carruurta waa inay ugu wareegan heerka dugsiga hoose 1 sano kadib markii labo sano ay qaatan dugsiga barbaarinta. Kiisaska ka reeban, waxay ku saleysan tahay hormarka canuga, isaga/iyada waxaay bilaabi karaan 1 sano heerka dugsiga hoose, hal sano ka kor ama hal sano ka dib.

Degmooyinka qaar, dugsiga barbaarinta ayaa si wada jir ah loogu bara labada sano ee ugu horeysa dugsiga hoose (kooxo badan) maalin dhan ama qeybta *Basisstufe* ama *Koox Cycle élémentaire* (arag jadwalka kor).

6 Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern

Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Heerka dugsiga koowaad (sano 3–8)

École primaire (3e à 8e)

Laga bilaabo 3 sano 8, ardayda ayaa qaadanaya waxbarashada kala duwan ee maadooyinka, sida luuqadaha (*langues*), xisaabta (*mathématiques*) iyo naqshada (*activités créatrices*). Ardayda waxay qaadanayan heerka kordhinta madaxbanaanida iyo masuuliyadda waxbarashooda iyo shaqada.

Laga bilaabo sanadka 5, ardayda gobolka looga hadlo-Faransiis ee canton waxay baranayaan Jarmalka sida luuqadooda koowaad, sanadka 7 waxay bilaabayaana Ingiriiska sidoo kal.

Ka dib heerka dugsiga, carruurta waxay u gudbayaan heerka dugsiga dhexe. Sanadka 7, dugsiga wuxuu siinaya carruurta iyo waalidiinta macluumaad faafaahsan oo ku saabsan qaab loogu gudbayo heerka dugsiga dhexe.

Heerka dugsiga dhexe (sano 9–11)

Degré secondaire I (9e à 11e)

Heerka labaad ee I, ardaydu waxay u qaybsan yihiin kooxo heerar ah, waxa loogu yeero «sections», kuwaas oo u dhigma awoodooda.

Cantonka lagaga hadlo Faransiiska ee Bern, waxa jira saddex heer: "section général" g, "section moderne" m iyo "section préparant aux écoles de maturité" p. Section p shuruuduhu way ka sarreeyaan section m. Section g way ugu hooseeyaan.

Mudada waxbarashada heerka dugsiga dhexe oo dhan, waxaa loo saraa waxbarashada guud, sidoo kale doorashada waxbarashada mustaqabalka iyo hadafyada xirfada. Dugsiga wuxuu ciyaara doorka taageerada ee nidaamka sameynta go'aanka, ardaydna waxaa laga caawinaya waxana la talin doonaa waalidiintooda, macalimiintooda iyo hagida la taliyaaha inta ay ka dooranayaan wadada xirfadooda.

www.be.ch/cop

Waxbarashada qasabka ah kadib

Après la scolarité obligatoire

Ka dib waxbarashada aasaasiga ah, dhallinyaradu waxay dhammeeyaan laba ilaa afar sano oo tababar xirfadeed ama waxay galaan dugsi sare.

Macluumaadka dheeraad ah ee horaanta:

www.be.ch/formation-professionnelle

Ka arag macluumaadka bogga hoose ee dugsiyada sare ee takhasuska iyo dugsiyada Baccalaureate:

www.be.ch/ecoles-moyennes

Sanad dugsiyada iyo fasaxyada dugsiga

Année scolaire et vacances

Dugsiga wuxuu bilaabanaya bartaha-Agosot wuxuuna dhammanaya horaanta July. Ardayda waxay dhiganayan waxbarashada 38 ama 30 toddobaad sanad walba. Toddobaadka-39 sanad dugsiga, maalaha fasaxaya waxaa loo qeybiyey sida soo socota:

- Fasaxa dayrta ee Sebtembar, Oktoobar: saddex toddobaad
- Fasaxa jiilaalka ee Diisambar, Janaayo: laba toddobaad
- Fasaxa ciyaaraha: hal todobaad
- Fasaxa gu'ga ee Abriil: laba toddobaad
- Fasaxa xagaaga ee Luulyo, Agoosto: shan toddobaad

Taariikhda saxda ah ee fasaxyada dugsiga iyo maalmahala fasaxa (fasaxyada bangiga), waxaa lagu soo bandhigay bogga dugsiga ama degmada.

Jadwalka

Horaires

Waxbarista waxay dhacaysa Isniinta ilaa Jimcaha. Mudada hal xiiso waa 45 daqiiqo. Ardayda waxay dhiganayan afar cashar subaxii. Barista subaxii ayaa bilaabaneysa waxayna dhammaaneysa isku mar dhammaan fasalada waxbarashada qasabka ah ("dhismaha" waqtiyada). Galbihii, mudada waxbarashada waxay ka kooban tahay labo ilaa afar cashar. Waxay ku xiran tahay sanadka (heerka) dugsiga iyo fasalka, waxay noqon kartaa hal ama dhowr galab toddobaadkii marka ay ardayda dugsi laheyn.

Waalidiinta ayaa masuul ka ah inay hubiyan in ilmooda ay xaadiraan dugsiga si waafaqsan jadwalka. Inta lagu jiro saacadah waxbarashada, dugsiga ayaa masuul ka kormeerida carruurta.

Saacadaha ka baxsan waxbarashada iyo marka ay so aadan dugsiga ama ka imaanayaan, carruurta ayaa loo arkaa inay jiraan gacanta waalidiintooda. Ka reeban: dugsiga wuxuu siisa ilaha gaadiidka sababtoo imaanshaha iyo laabashada dugsiga waxaa loo aqoonsahay in tahay sabab aan looga tagi karin ilmaha.

8 Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern

Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Maqnaanshaha iyo cudur daarka

Absences et dispenses

Canuga ma ahan inuu maqnaado waxbarashada haddii isaga ama iyada uusan cudur daaranin. Waalidiinta waxaa laga codsanaya inay ogeysiiyaan maclinka seegitaanka ilmahooda sida ugu dhaqsiyaha badan, sida ugu degdeg badan, ka hor inta aysan bilaabanin wax barista. Cudur darrada la aqbali karo ee maqnaanshaha waa: jirada ilmaha, geerida qoyska, guurista, booqosho dhakhtar ama daantiiste.

Waalidiinta ayaa laga yaabaa inay caruurtooda ka kaxeeyaan dugsiga ugu badnaan shan maalin iyo bar sanad dugsiyeedka iyadoon loo siin dugsiga sababta maqnaanshaha. Macalimiinta waa in loo ogeysiiya si degega ah, si kastaba ahaate.

Maamulaha dugsiga ayaa ogolaan karaa maqnaanshaha la xiriira qorshaha u dabaal degida ciida, xafladaha muhiimka ah qoys, dhigashada luqada afka hooy ee canuga iyo dhaqankan (LCO), ama imtixaanka waxbarasho. Ogolshaha maqnaanshaha qorsheysan waa in laga helaa si degdeg ah.

Layligaguriga (shaqo guri)

Devoirs à la maison

Waxbarashada dugsiga waxay dhaceysaa inta lagu jiro casharada Layliyada shaqo guriga waxay dhigan tahay diyaarin, muraajada casharada. Carruurta waa inay awoodaan inay sameeyeen layligooda guriga iyadoo uusan waalidka caawineyn ama qof kale oo weyn .

Waqtiga ugu badan layliga guriga toddobaadkii:

- 30 daqiiqo sanadaha 3 iyo 4
- 45 daqiiqo sanadka 5 ilaa iyo 8
- 90 daqiiqo sanadka 9 ilaa iyo 11

Macalimiinta waxay u saxayan qiimeynta layliyada guriga si waafsan awooda waxbarashada gaar ah ee ardayga iyo surtagalnimada.

Qiimeynta

Évaluation

Ujeedada ugu muhiimsan ee qiimeynta waa in lagu dhiirrigeliyo barashada iyo koritaanka; ujeedadu waa inuu ilmuhu dareemo in qiimeyntu ay taageertaada waxbarashadiisa/eeda.

Sanad dugsiyeed walba, fasalka macalinka wuxuu ku casuuma waalidiinta kuln gaar *ahentretien de bilan*. Kulankan, macalinka iyo waalidka waxay ka hadlan wax ku saabsan natiijada dugsiga ee hormarka waxbarshada isaga ama iyada iyo kobaca. Kulmada dheeraad ah ayaa lagu qaban karaa codsiga waalidiinta ama dugsiga.

Ardaydu waxay helayaan warbixinta qiimaynta oo qoran dhamaadka sanad dugsiyeedka 4aad iyo dhamaadka sanad dugsiyeedka 6aad ilaa 11aad. Waxay qiimaynaysaa waxqabadka maaddooyinka kala duwan. Laga bilaabo sannad dugsiyeedka 6aad, waxqabadka ardayda waxaa lagu qiimeeyaa darajooyinka warbixinta qiimaynta.

10 Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern

Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Taageeada iyo Kor u qaadista

Qiimeynada taageerada leh

Mesures de soutien

Carruurta ku hadasha luuqadaha ajaanibka waxay ka heli karaan waxbarasho dheeraad ah Jarmalka sida luuqad labaad.

Waxaa xiggo qiimeyn, carruurta leh hibaayadaha caqliga caadiga ah waxay ka qeybqaadan karaan barnaamijka loo naqshadeeyay in sare loogu qaado hormarkooda caqliga.

Dhibaatooyinka waxbarashada

Difficultés d'apprentissage

Sida ay quseyso ogolaanshaha waalidnimada, carruurta u muuqato inay dhibaato ku qabaan waxbarashada waxaa qiimeynayo taqasuska ama adeega la talinta waxbarashada gobolka Service psychologique pour enfants et adolescents (SPE).

www.be.ch/spe

Qiimeynada waxbarashada fudud

Mesures de pédagogie spécialisée ordinaires

Qiimeynada waxbarashada gaarka ah ee fudud, sida sare u qaadida dhaxgalka, daaweynta hadalka iyo cilmi nafsiyeedka, u adeeg inaad taageertid carruurta ka qeybgaleyso dugsiyada joogtada ah.

Carruurta ku jirto fasalka 1 aad ee u baahan waqti yar oo dheeraad ah oo ay ku bartaan maadada la baray ayaa loo ogolyahay inay ku qaataan labo sanno oo ay kaga shaqeeyaan casharada.

Carruurta aan gaarin bartilmaameedyada waxbarashada iyada oo aan laga eegin taageero helidooda waxay helayaan waxbarasho oo waxaa lagu qiimeyn karaa si ku saleysan bartilmaameedyada waxbarashada la gaareeyay.

Fasalada gaar ah

Classes spéciales

Degmooyin badan, carruur naafada ah, kuwaas oo ku jira heerka dugsiga dhexe ama heerka dugsiga hoose, waxaa ay tagi karaan fasalka waxbarashada gaar ah (*Classe spéciale*). Tirada ardayda ku jirta fasalada waxbarashada ayaa laga kuwa kooban si macalinka u awoodo inuu carruurta taxadar badan ay ku bartaan.

Qiimeynada waxbarashada la xoojiyay

Mesures de pédagogie spécialisée renforcées

Carruurta u baahan taageero badan badelkii isu geynta waxbarashada fasalka iyo qiimeynadaan taageerada waxay siin kartaa, waxaa sidoo kale jiro qiimeynada waxbarashada la xoojiyay oo laga heli karo – midkood dugsiga caadiga ah ama dugsiga gaarka ah

Maalindugsiyeedka

École à journée continue

Degmooyinka waxay siiyaan carruurta maalin dugsiyeeda kuwaas oo baahan kormeerid ka baxsan saacadaha waxbarashada.

- Kormeerida ka hor bilaabista maalin dugsiyeedka
- Kormeerida inta lagu jiro mudada maalin bareedka, oo leh bixinta qadada
- Kormeerida waxbarashada waxay dhammaanaysaa galabta ama galbada marka uusan jirin dugsi.

Maalinta dugsiyeedka waa ikhtiyaar. Waalidiinta jacel inay u diraan canugooda maalinta dugsiga waxaa laga qaadaya lacag ku saleysan dakhligooda, hantidooda iyo tirada qoyska.

Wixii ah macluumaadka guud ee ku saabsan maalinta dugsiyeedyada arag: www.be.ch/offres-complementaires-ecole

Waalidiinta waxay heli karaan macluumaad ku saabsan maalin dugsiyeedka macallinka fasalka, maamulaha dugsiga, ama degmada.

Waalidiinta waxay ka heli karaan macluumaadka ku saabsan dugsiga barbaarinta ee surtagalka ah (xanaanada maalinta goobaha carruurta, shaqaalaha xanaaneyaasha iwm.) degmada.

www.fambe.sites.be.ch/fr

Shaqaalaha Bulshada Dugsiga

Travail social en milieu scolaire

Shaqaalaha bulshada dugsiga waxay caawiyaan oo ay talo siiyaan dhalinyarada ee la kulmada dhibaatooyinka bulshada ama gaar ah. Macalimiinta, maamulaha dugsiga iyo waalidiinta ayaa sidoo kale la tashan kara xafiiska shaqaalaha bulshada.

Caafimaadka

Santé

Dhammaan ardayda waa in la baara sanadka 6 iyo sanadka 10. Baaritaan waa qasab waana lacag la'aan.

Dhammaan ardayada waa in sidoo kale ay maraan baaritaanada ilkaha ee sanadlaha ee sameyo dhakhtarka ilkaha ee dugsiga. Baaritaankan waa qasab waana lacag la'aan.

Waalidiinta ayaa u sheegi doonaa dhakhtarka ama kan ilkaha dareenka ah inay jirto baahida dheeraadka ah ee saxida ama daaweynta.

12 Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern

Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Waalidiinta iyo waxbarashada qasabka ah

Wada shaqeyn

Collaboration

Waalidiinta iyo dugsiyada waxaa looga baahan yahay ka wada shaqeynta sharciga. Macluumaadka si waadirista joogto ah iyo fahamka labada dhinaca, kal- soonida iyo xushmad waa muhiimada wada shaqeyntan.

Wadaagista macluumaadka

Information mutuelle

Dugisga wuxuu marwalba ogeysiin doonaa waalidinta wax ku saabsan dhacdooyinka muhiimka ah iyo qorshayaa la xiriira waxbarashada (xafladaha, safarada dugsiya. iwm) iyo hawlaha dugsiya (layliga dugsiya ama fasalka, waqtiyada waxbarashada, agayada waxbarashada, xeerarka dugsiya iwm.). Macluumaadkan waxaa lagu bixiya qoraal ahaan ama kulmada waalidiinta (*réunions avec les parents*).

Kulmada macalinka-waalidka gaar ah (*entretien de bilan*) waa aasasida ugu muhiimsan ee loogu wada shaqeynta ka dhaxeya dugsiya iyo waalidiinta.

Waalidiinta waxaa laga raba inay xaadiraan casharka waqtiga walba maadada ka hor ballanta macalinka.

Waalidiinta waxaa laga codsanaya inay ogeysiiyaan macalinka fasalka haddii canuga u xanuunsan yahay, haddii canuga u baahan yahay inuu si joogto ah

u qaato waado ama haddii ay wax dhacdo ama waxyaaha saameynaya koritaanka canuga ama awood la'aanta dareenka.

Turjumis

Traduction

Waa muhiim inay waalidiinta fahamaan waxaa looga hadlay kulmada-dhacada-waalidka ama shirka macalinka-waalidka. Waxaa sidoo kale muhiim ah in waalidiinta ay awoodaan muujinta walaacyada iyo weydiinta su'aalaha. Haddii waalidiinta' xirfadaha Luuqada Jarmalka iyo Faransiiska ay ku filneyn, turjumaan ayaa la codsanaya.

Go'aamada muhiimka ah

Décisions importantes

Dhammaan walacyada go'aamada muhiimka ah ee wadada waxbarashada canuga (ka gudbida dugsiya u gudbiida heerka dugsiya dhexe, tusaale ahaan, ama layliga fasalka gaar ah) ayaa looga hadlay canuga iyo waalidiinta.

Waalidiinta waxay xaq u leeyihiin in la ogeysiiso, maqlaan ama la taliyo macalimiinta canuga iyo maamulaha dugsiya. Waalidiinta waxaa laga raba inay la socdan dhamman galyada walacyada canugooda. Maamuaha dugsiya wuxuu sameynayaa go'aanka ku saabsan wadada waxbarashada ardaydga iyo in waalidiinta qoraal ahaan loogala xiriiro, iyo sharaaxaad go'aanka.

Marmarka qaarkooda waalidiinta waxay khilaafan go'aanka, waxay leeyihiin ikhtiyaarka ay u gudbinayan racfaanka Kormeerka Dugsiga (*inspection scolaire*) 30 maalmood gudahood oo ogeysiis ah.

Ku lug lahaanshaha waalidiinamada **Participation**

Dugsiyo badan ayaa leh waalid ka kooban hal ama labo wakiilo waalidka fasal walba. Wakiilada ayaa ah waalidiin waxana la doorta bilowga sanad dugsiyeed kawaxaa doorta waalidiinta carruurta fasal walva, Wakiilada waalidka ee fasalka shaqada ayaa si dhaw ula shaqeynaya macalinka fasalka. Gollaha waalidka wuxuu joogteynaya xiriir u dhaxeya waalidiinta iyo dugsiga.

Waalidiinta ayaa ogaan wax badan oo ku saabsan ku lug lahaanshaha waalidnimada ee dugsiga barbaarinta ama dugsiga ee macalinka fasalka ama maamu- laha fasalka.

Dhibaatooyinka waxbarashada **qasabka ah**

Problèmes à l'école

Waxaa laga yaabaa in ilmuhu dareemo caajiso fasalka ama laga yaabo in heerka uu leeyahay ama dadalkeeda/kiisa si lama filaan ah loola dhacay. Canugu waxaa laga yaabaa inuu dhibaato kala kulmo carruurta kale, ama isaga ama iyada waalidiinta ku khilaafi karaan go'aanka macalinka.

Tallaabooyinka ay waalidiinta **qaadayan:**

Marche à suivre

1. Waalidiinta iyo macalinka ayaa xiriir la sameyn midba midkiisa kale. Waxay si wada jir ah ayay u hadli karan waxayna raadinay qaabka lagu xalinayo. Xaaladaha intooda badan, waddadani waxay keenaysaa xal qanci taan ah.
2. Haddii waalidiinta iyo macalinka ay isku raaci waayaan xalka, iyo hal ama labada dhinac kala duwan ayaa lagama marmaan ah, kulan u dhaxeya ayaa loo qabanaya waalidiinta, iyo maamulaha dugsiga, iyo macalinka.
3. Waqti walba, waa surtagal sido kale inay helaan adeegyo gaar ah oo qeyb ka ah, sida xafiiska shaqada bulshada ee dugsiga ama adeeg la talinta waxbarashada gobolka.
4. Haddii aan la gaari karin heshiis, waalidiinta ayaa racfaan ka qaadan kara Kormeerka Dugsiga.

Dugsiga ayaa diyaarin kara turjumaan haddii la marmaan tahay.

14 Dugsiga hoose ee ku yaal qaybta afka Faransiiska ku hadasha ee Canton Bern

Macluumaadka loogu talagalay waalidiinta

Ka soo guurista gobolka ee Bern

Arrivée dans le canton de Berne

Carruurta u dhaxeysa da'da 4 iyo 15/16 waxaa sharci ahaan waajib ah inay xaadiraan dugsiga inta ay degan yihiin Switzerland iyo dhowrka bilood ay rabaan inay joogaan.

Waalidiinta dhawaan u soo guuray gobolka Bern, ayaa ka heli macluumaadka ku saabsan waxbarashada degmadda (*commune*) ama boggooda dugsiga ee goobtooda ay degan yihiin.

Ardayda leh dhibaatooyinka barashada luuqada ayaa heli kara macluumaad dheer ah ee taageerada luuqada.

Ardayda 15 jirka ah ama ka weyn oo aan laheyn aqoonta luuqada, ayaa dhigan Koorsooyinka Degdeg PLUS ah Gobolka (Cours intensif régional plus, CIR+).

Wixii macluumaad CIR+ dheeraadawaxaa laga heli karaa www.bkd.be.ch/migration

Masuuliyaddaha iyo Qeexida Shuruudaha la Isticmaalay

ee Waaxda Waxbarashada

**Direction de l'instruction publique
et de la culture**

Waaxda waxbarashada waa maamulka waxbarashada ee gobolkaal. Waxay qeexaysaa qaab dhiseedka waxbarashada qasabka ah ee degmooyinka, arri maheeda manhajka.

Maamulaha dugsiga

Direction d'école

Maamulaha dugsiga ayaa masuul ka ah shaqada dugsiga. Shaqooyinka kale, isaga ama iyada ayaa ku qoraya carruurta fasalda shaqsuga wuxuuna masuul ka ah go'aamo garista ardayda' la socodka waxbarashada.

Kormeerka dugsiga

Inspection scolaire

Kormeerka dugsiga waa maamulka gobolkaal ee kormeerka waxbarashada qasabka ah.

Macalinka fasalka

Maitresse ou maître de classe

Macalinka fasalka waa masuul ka ah waxbarashada iyo hogaaminta ururka ee fasalka. Isaga ama iyaa waa qof koowaad ee la xiriiro dhammaan su'aalaha iyo arrimaha la xirriir xaadisita xanaanada dugsiga iyo dugsiga canugaaga.

Degmada

Commune

Degmada waa ka masuulka qabanqabada waxbarashada qasabka ah ee bulshada. Waxay bixisaa dhismaha waxbarashada: dhismooyinka dugsiga, kurasta iyo qalabyada waxbarashada.

Guddiga Dugsiga

Commission scolaire

Guddiga dugsiga ayaa ku hubinaya inay carruurta xaadiraan xanaanada carruurta iyo dugsiga si waafsan sharciga gobolka iyo shurudaaha degmada. Wuxuu sido kale masuul ka yahay go'aamada istarajiyada ku saabsan ee dugsiga.

